

מעדני אשר

גלידן מיוחד בענייני נישואין
ל"ל לרגל שמחת בית צאנז

לפי זה מיושב: מה שהקשו אחרונים על הא דהקשו תוס' ב"ב קמ"א ע"א למ"ד דבת היה לאברהם ובכל שמה, מדוע לא השיאה ליצחק למ"ד בן נח מותר באחותו, ותרצו דשמה קטנה היתה, והקשו האחרונים, הא רבקה נמי קטנה היתה, לפי הנ"ל א"ש דכיון דקטנה אסור לקדש את בתו כשהוא קטנה לכן לא השיאה אברהם ליצחק, אבל יצחק קידש את רבקה מנפשיה וזוהי ליכא איסור, כן תירץ במהר"א בפרשת חיי שרה, וכן בעיני יעקב ב"ב קמ"א.

יש להקשות: על החילוק הנ"ל, מהא דאמרינן בגמ' קדושין פ"א ע"ב רב אחא בר אבא איקלע לבי רב חסדא חתניה, שקליה לבת ברתיה, אותביה בכנפיה, א"ל לא סבר מה דמקדשא, וברש"י אין אדוני יודע שהיא מקודשת ויש לו להתרחק מאשת איש אמר ליה עברת אדרב, דאמר רב יהודה אסור לו לאדם לקדש את בתו כשהיא קטנה, ולמה לא דן אותו לזכות שהיא בעצמה קבלה הקדושין, כן הקשה בחלקת מחוקק.

ומתריץ: דאפשר דהיתה קטנה כל כך שלא היה לה דעת לזה.

אבל במגלת ספר חלק ב' דף ל"ו ע"מ ג', עיין אוצר הפוסקים אה"ע סימן ל"ז ס"ק ז' **חולק:** וסבירא ליה אפילו כשהוא מתקדשת מעצמה, יש נמי את האיסור כיון דהוא קטנה ואין לה דעת, א"כ מה משנה, אם האב מקדשה או מתקדשת מעצמה.

ה. ע"פ מה שכתבו הפוסקים תוס' על התורה פרשת וישב, וכן במזרחי שם, וכן בבנין אריאל, וכן ביד שאול יור"ד סימן רמ"ד ס"ק ה', עיין בספרי מעדני אשר פרשת וישלח תשס"ז דקטן חריף יש לו דין גדול, וזוהי מתרצים מדוע שמואל היה חייב מיתה משום שהורה הלכה בפני רבו כמבואר בגמ' ברכות ל"א ע"ב הא היה קטן פחות משנתים, אלא משום דהיה חריף, ובחנם סופר גיטין פ"ט מביא קושיא בשם בנן הכתב סופר מדוע כל קדושי קטן לא יהא קדושין מספק שמא חריף הוא ע"ש מה שמתיר, משמע שבדאי חריף מקודשת מן התורה, לפי הנ"ל א"ש דכיון דרבקה היתה חריפה כל כך שוב לא היה קטנה, ולשיטת החתם סופר יור"ד סימן ש"ז דזמן גדלות בבן נח הויה כשמגיע לכלל דעת אתי נמי שפיר, מעדני אשר.

ו. ע"פ מה שכתב בפתח עניים חולין ה' וכן כתב ברדב"ז ח"ב סימן תרצ"ז דאבות לא היה נזהרים בדרבנן רק בערובי תבשילין, לפי הנ"ל א"ש, דהאיסור להתחתן עם קטנה זה רק דרבנן, מעדני אשר.

ז. ע"פ מה שכתב בשו"ת הרמ"א סימן י' דרק אברהם קיים כל התורה אבל שאר אבות לא קיימו ובפרט מצות דרבנן, לפי זה אתי שפיר, מעדני אשר.

איך קידש יצחק את רבקה כשהיתה קטנה הא אסור לקדש קטנה?
יש להקשות: איך קידש יצחק את רבקה כשהיתה קטנה, הא קימ"ל אה"ע סימן ל"ז ס"ק ח', ומקורו בגמ' קדושין מ"א ע"א דמדרבנן אסור לאדם שיקדש את בתו כשהוא קטנה עד שתגדל ותאמר בפלוגי אני רוצה, א"כ לשיטה עיין תוס' יבמות ס"א ע"ב הביא מחלוקת מדרשים בענין זה דרבקה היתה רק ג' שנים כשנשאה יצחק, איך עבר יצחק על איסור דרבנן, הא אבות קיימו כל התורה אפילו דרבנן, כן הקשה המהר"ל מפראג בספרו גור אריה יהודה, וכן השואל ומשיב בספרו דברי שאול מהדורא רביעאה פרשת חיי שרה סוף ד"ה ויאמר אחיה ואמה, וכן במהר"א בפרשת חיי שרה.

איכא כמה תרוצים:

א. הא דאסור לקדש קטנה, זה דוקא כשאביה מקדשה ואינה יכולה למאן אח"כ, אבל כשהיא יתומה, כיון שיכולה למאן כשתגדל אם לא יהיה בעליה ישר בעיניה מותר, ולפי זה כיון שבתואל היה גור, ואין זכות לגוי בבתו לקדשה, ורבקה גירת היתה, אם כן הרי הוא כיתומה שמותר לקדשה כשהוא קטנה, כן תירץ המהר"ל מפראג בספרו גור אריה, וכן תירץ בעל הזרע ברוך בספרו טעם מן בפרשת חיי שרה.

ב. כיון שקפצה הארץ לאליעזר והכל היה דרך נס, וכפי שאמרו מה' יצא הדבר, אם כן לא שייך כאן כלל שום איסור בדבר, שהרי הקדוש ברוך הוא רצה בזה, כן תירץ המהר"ל מפראג בפרשת חיי שרה.

לפי הנ"ל אפשר ליישב: מה שהקשו המפרשים האור החיים הקדוש רש פרשת תולדות, וכן באגרא דפרקא וכן בבאר מים חיים איך נשא יצחק את רבקה, ולא בדק באחיה לבן שהיה רשע, הא אמרינן בגמ' ב"ב ק"י ע"א הנושא אשה צריך שיבדוק באחיה, משום דרוב בנים דומים לאחי האם, ובאמת משום כן נולד לו עשיו, כמבואר במדרש עיין מהרש"א ב"ב ק"י ע"א, וכן באור החיים ותרצו כיון שהיה יודע שרבקה זה זווגו, לכן לא חשש לזה.

ג. ע"פ מה שכתבו תוס' קידושין מ"א ע"א ד"ה אסור דעכשיו אנו נוהגים לקדש בנותינו אפילו קטנות, היינו משום שכל יום הגלות מתגבר עלינו, ואם יש סיפק ביד אדם עכשיו לתת לבתו נדוניא, שמא לאחר זמן לא יהיה סיפק בידו, ותשב בתו עגונה לעולם, וכמו כן יצחק כיון שלא היה יכול לישא רק מבני משפחתו, הרי זה כמתי מעט ומותר לקדש גם קטנה, כן תירץ השואל ומשיב בספרו דברי שאול בפרשת חיי שרה.

ד. ע"פ מה שכתב בחלקת מחוקק אה"ע סימן ל"ז ס"ק י' דווקא כשהאב מקדש יש איסור לקדש כשהוא קטנה, אבל כשהיא עצמה מקבלת אין מחויב האב למחות אם היא חפיצה, כן תירץ במהר"א בפרשת חיי שרה.

ברכת מזל טוב

לכ"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א

לרגל שמחת נשואי בנו הב"ח מורנו מאיר משולם שליט"א

עב"ג בת הגאון רבי יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א

רב קהל ראשית חכמה מונטריאל

ומקדמים אנו בברכת "ברוכים הבאים"

את כל ידידינו תומכי המכון שבאו להשתתף בשמחת בית צדיקים

מסרכא: מעדני אשר

איך קידש אברהם אבינו את שרה אשתו בלא שיראנה?

בפרשת לך לך הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את.

איתא בגמ' ב"ב ט"ז ע"א אמרינן מכלל דעד השתא לא הסתכל על שרה אמנו.

יש להקשות: כיון דקיים אברהם אבינו כל התורה אפילו המצוות דרבנן, א"כ איך עבר על הא דאמרינן בגמ' קדושין מ"א ע"א אסור לו לאדם לקדש אשה עד שיראנה שמא תתגנה עליו ורחמנא אמר ואהבת לרעיק כמון, כך הקשה המהרש"א שם ב"ב, וכן בחדושי גור אריה למהר"ל מפראג בפרשת לך לך, וכן בעיון יעקב, וכן בהגהות עיני שמואל ב"ב, וכן באהבת איתן שם ב"ב.

איכא כמה תרוצים:

א. ודאי ראה אותה בנעוריה קודם שנשאה, משום שאסור לקדש אשה עד שיראנה, רק אחר הנשואין לא הסתכל עליה, והוא חשב שמשום שהזדקנה לא עמדה ביופי לכן אמר הנה ידעתי כי יפה מראה את, כך תירץ המהרש"א ב"ב ט"ז ע"א.

ב. הא דקיים אברהם כל התורה היא רק אחר שמל את עצמו, אבל קודם שמל עצמו לא קיים, לפי זה א"ש דכאשר נשא את שרה עוד לא מל את עצמו ולא קיים אז כל התורה, לכן לא היה מקפיד להסתכל עליה קודם, כך תירץ במהרש"א שם ב"ב, ויש חולקים שסבירא ליה שקיים כל התורה קודם המילה.

ג. הא דאסור לקדש אשה עד שיראנה היא דחיישינן שמא יראה ותתגנה, משא"כ אברהם ידע שלא יסתכל לעולם על שרה אמנו לכן לא שייך החשש הנ"ל, כך תירץ בעיון יעקב שם, וכן בהגהות עיני שמואל שם ב"ב.

ד. ע"פ מה שכתב הבית יוסף אה"ע סימן ל"ה על מה שכתב הטור וז"ל אם אפשר לקדשה בעצמה אסור לו לקדש ע"י שליח, שכונת הטור לדקדק בזה דאם אי אפשר כגון שהוא במקום החוק ממנה ואי אפשר לו לילך למקומה לראותה, או שהיא כבודה בת מלך פנימה ואין אדם יכול לראותה, לא יניח מלקדשה בשביל זה דלא אמרו אסור אלא היכא דאפשר, לפי הנ"ל א"ש דכ"ש אם הוא תלמיד חכם וצנוע ויושב אהלים דהויא כאי אפשר, כך תירץ בשו"ת דברי יציב אה"ע סימן מ"ח ס"ק ג'.

ולפי יסוד הנ"ל מיישב הנודע ביהודה אה"ע מ"ק סימן ע"ז **קושיא חמורה:** דיש להקשות על המשנה בקדושין מ"א דאיש מקדש בו ובשלוחו, ומדוע מהני הקדושין הא כיון דיש איסור לקדש אשה בלא שיראנה אין שליח לדבר עבירה אפילו באיסור דרבנן ובטלה השליחות, ולפי הנ"ל א"ש דודאי כשמקדש ע"י שליח בודאי היה לו איזה טירדא המעכבתו, לכן תופס הקדושין, דבכה"ג ליכא איסור לקדש ע"י שליח, ועיין בתוס' קדושין מ"א ע"א, שכתבו דהמשנה מירי מדין קדושין לפי הנ"ל צ"ע קושיית הנודע ביהודה.

ה. כיון דאמרינן בגמ' מגילה ט"ו ע"א ששרה אמנו היה מהנשים היפים בעולם, א"כ היה הדבר מפורסם, לכן לא היה אסור שיקדש אותה בלא שיראנה, דלא שייך החשש שמא תתגנה עליו מעדני אשר.

איך נעשה אליעזר שליח לקדש את רבקה

הא עבד אינו יכול להיות שליח לקדושין?

בפרשת חיי שרה כ"ד ב' ויאמר אברהם אל עבדו וגו' ולקחת אשה לבני יצחק וגו'.

יש להקשות: איך נעשה אליעזר שליח לקדש את רבקה ליצחק, הלא קימ"ל אה"ע סימן ל"ה ס"ק ו' עבד אינו יכול להיות שליח לקדושין מכיון שאינו בתורת קידושין, כך הקשה בתוספת על התורה, וכן בפנים יפות בפרשת חיי שרה וכן בספרו המקנה בק"א סימן ל"ה ס"ק ו', וכן במהר"א בפרשת חיי שרה, וכן המהר"ל דסקין בפרשת חיי שרה, וכן בבית האוצר כלל א' ס"ק י"ז בד"ה ואם כנים, וכן בהדרת קודש עניני נשואין סימן ל"ז, וכן בשו"ת דברי יציב אה"ע סימן ע"ג.

איכא כמה תרוצים:

א. דוקא לאיש אחר אין העבד נעשה שליח לקדושין, אבל בשביל רבו יכול לקדש, לא בתורת שליחות אלא משום דהויא כגופו, דיד עבד כיד רבו, א"כ אתי שפיר דאליעזר עבד אברהם הויא כגופו של אברהם אבינו ולא שלוחו לכן מהני אע"פ שהיה עבד, כך תירץ בפנים יפות.

הנה מה שכתב דיד עבד כיד רבו ונעשה כגופו ממש, כן כתב נמי במחנה אפרים הלכות שלוחין ושותפין סימן י"א, דאע"ג דאם עשה מעקה ע"י שליח גוי אינו מברך אבל ע"י עבדו דיד עבד כיד רבו מהני ומברך.

אבל בהגהות וע"א שם תמה דיד עבד כיד רבו מהני רק לגבי ממון, ולא לגבי שאר דברים, דהרי אינו יכול לתת גט לאשתו ע"י עבדו דאינו בתורת גיטין, וכן כתב להדיא בתוס' ר"ד גיטין כ"ג ע"ב, ועיין עוד בענין זה ברש"ש קדושין מ"ב ע"א, אמרי בינה חו"מ קנינים סימן י"ט, מהרי"ט אלגזי בכורות פרק ד' סימן נ', נתיבות סימן קפ"ח ס"ק א', מנחת חינוך מצוה כ"ז, חלקא יואב חו"מ סימן א'.

ב. אברהם שיחרר את אליעזר קודם ששלח אותו לכן מהני הקדושין, כך תירץ במהר"א בפרשת חיי שרה וכן בבנין דוד וכן המהר"ל דסקין.

יש להקשות: איך היה מותר לשחרר, הא המשחרר עבדו עובר בעשה, ואברהם קיים את כל התורה, כך הקשה בבנין דוד, וכן בשו"ת דברי יציב אה"ע סימן ע"ג.

ומתרצים: דלצורך מצוה מותר לשחרר עבד, דכל האיסור לשחרר עבד, הוא משום לא תחנם, אבל כשעושה לצורך מצוה ליכא איסור, כמבואר בר"ן גיטין ל"ח ע"ב ובמנ"א צ' ע"ב, מעדני אשר, שוב מצאתי בבנין דוד בפרשת חיי שרה שתיירץ כן.

ג. ע"פ שיטת המשאת בנימין סימן צ"ז דאע"ג דאין שליחות לעכו"ם, ה"מ עכו"ם לישראל, אבל עכו"ם לעכו"ם מהני שליחות, א"כ ה"ה עבד לעכו"ם נמי מהני, ולפי שיטת הפוסקים דלפני מתן תורה לא יצאו האבות מכלל בן נח, א"כ א"ש דמהני היה השליחות של אליעזר לאברהם כיון דהיה לו דין בן נח, כך תירץ בשו"ת עמודי אש בעמוד המשפט סימן כ"א ס"ק ל"ז, **ובבית האוצר** כלל א' ס"ק י"ז **דחה תרוץ זה:** דאע"ג דיש שליחות מ"מ לענין קידושין דבר שלא שייך אצלו לא מהני.

איזה שמחה מיוחדת היה בזיווג הראשון?

אחד מהברכות שמברכים בשבע ברכות היא שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצריך בגן עדן מקדם.

יש להקשות: איזה שמחה מיוחדת היה בגן עדן, שאנו אומרים שהשמחה יהיה כמו בגן עדן.

איכא כמה תרוצים:

א. רוב הקטטות ומחלוקת בין איש לאשתו מקור גאווה והתנשאות כל אחד חושב שמיוחס יותר ממשפחת כנגדו, וזה הפירוש כמו באדם הראשון שלא היה מקום למחלוקת דלשניהם היה אותו משפחה, כן בכל זיווג, כך כתב בפרדס יוסף פרשת בראשית ע"מ כ"ו.

ב. להרבה אנשים יש להם דאגות של פרנסה, א"כ הזיווג מביא אותו שדואג מפרנסה, לכן אומרים שאם יזכה יהיה כמו אדם הראשון שמבואר בגמ' סנהדרין נ"ט ע"ב ר' יהודה בן תימא אומר אדם הראשון מיסב בגן עדן היה והיו מלאכי השרת צולין לו בשר ומסננין לו יין, חזינן שלא היה לו דאגת פרנסה, וזה הכונה שאם יזכה לא יהיה לו דאגת פרנסה, שמעתי מכ"ק מרן אדמו"ר מצאנז שליט"א בשבע ברכות, עיין רש"י כתובות ח' ע"א.

האם כשהאשה נגד הבעל זה עזר בשבילו?

בפרשת בראשית אעשה לו עזר כנגדו.

בגמ' יבמות ס"ג ע"א דרשינן זכה עזרתו לא זכה כנגדו.

יש להקשות: איך יכול להיות שהיא כנגדו, הא בפסוק כתוב אעשה לו עזר.

איכא כמה תרוצים:

א. לפעמים שהאשה נגד הבעל זה עזר בשבילו, כגון אם הבעל פזרן בממון, ואם האשה גם היתה פזרנית בממון, לבסוף היה הבית חרב, נמצא דבזה שהיא כנגדו שאינו באותו מדה זה העזר לבעל, וזה כונת הגמ' זכה עזרתו בעזרה ממש, לא זכה עזרתו בזה שהיא נגדו, כך תירץ החתם סופר בספרו תורת משה בפרשת חיי שרה ע"מ פ"ד.

ובזה אפשר לפרש בדרך צחות: הא דאמרין בגמ' תענית ח' ע"ב בשעה שהגשמים יורדים אפילו פרוטה מהכיס מתברכת, וקשה כונת הגמ' דהא הרבה פעמים הגשמים יורדים ואינם רואים דפרוטה מהכיס מתברך, אלא הכונה דכל הכסף נגמר או שהבעל בזבזן וקונה עם הכסף או האשה, ובשעה שהגשמים יורדים אינו יוצאים מן הבית לכן פרוטה מהכיס מתברכת.

ב. ע"פ מה דאמרין בגמ' עירובין מ"א ע"ב מי שיש לו אשה רעה אינו רואה פני גיהנם, ולכן מי שחטא והקב"ה רוצה לטהרו ולנקותו ברחמי וברוב חסדיו, מזווגו עם אשה רעה בעלת מריבה וכדומה ועל ידה זוכה לחיי העולם הבא ואין לך טובה גדולה מזה, וזה כונת הגמ' זכה עזרתו בעזרה ממש, לא זכה עזרתו בזה שהיא כנגדו, ולפי זה מיושב מה דאומרים באשת חייל גמלתהו טוב ולא רעה, דקשה מהו כפל הלשון דכיון דהיא טוב אנו יודעים שהיא לא רעה, ולפי הנ"ל א"ש דאומרים שהאשה תעשה לנו טוב, אבל לא על ידי הרע, כך כתב בספר תיקון משה להגאון רבי משה פולק זצ"ל תלמידי הכתב סופר בעניני נשואין ע"מ צ'.

ג. דבזה שהיא כנגדו שמוכיחה אותו שלא יעשה עבירות או מזרזרת אותה לקיים מצוה זה העזר.

איך מותר לאדם למכור כל מה שיש לו כדי שישא בת תלמיד

חכם הא אסור לבזבז יותר מחומש?

איתא בגמ' פסחים מ"ט ע"א 'מכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמוד חכם.

יש להקשות: איך מותר לעשות כן, הא קימ"ל דאסור לבזבז במצוה יותר מחומש, א"כ איך מותר למכור הכל כדי לישא בת תלמוד חכם, כך הקשה בשו"ת צבי תפארת לבעל הדרכי תשובה סימן פ', וכן בשו"ת התעוררות תשובה באה"ע סימן ג'.

איכא כמה תרוצים:

א. דאם לא ישא בת תלמוד חכם, ויקח בת עם הארץ הוא תכשילו באיסורים שהיא לא תעשה, לכן הואי כמצות לא תעשה שצריך לבזבז על זה כל ממונו, כך תירץ בשו"ת צבי תפארת סימן פ'.

ב. במצוה תמידי צריך לבזבז כל ממונו, וכיון שכתב הרמב"ם בהלכות דעות פרק ו' הלכה ב' דלישא בת תמיד חכם היא בכלל המצוה של ובו תדבק, א"כ מקיים את זה באופן תמידי חייב לבזבז כל ממונו אף במצות עשה, והא דאמרין דבמצות עשה אין צריך לבזבז כל ממונו היא דווקא במצות עשה שאינה תמידי כך כתב בשו"ת התעוררות תשובה באה"ע סימן ג'.

מדוע המקדש אשה על מנת שהוא צדיק ונמצא רשע מקודשת

הא היא טעות לשבח?

איתא בגמ' קדושין מ"ט ע"א אם הטעה בשבח יוחסין דהיינו שאמר עליו שבח יחוס ונמצא שהוא יותר חשוב ברש"י על מנת שהוא ממזר ונמצא נתין לא נוחא ליה בשבחו מפני שהוא מתגאה עליו דברי הכל אינה מקודשת, מאי טעמא מסאנא דרב מכרעאי לא בעינא ברש"י מנעל גדול ממדת רגלי איני חפצה בו שאיני יכולה להלך בה ומשל הוא.

יש להקשות: על הא דאמרין בגמ' קדושין מ"ט ע"ב המקדש אשה על מנת שהוא צדיק ונמצא רשע, הרי זה מקודשת שמא הרהר תשובה בלבו, מדוע מקודשת הא אמרין בגמ' ברכות ל"ד ע"ב א"ר אבהו מקום שבעלי תשובה עומדים, צדיקים גמורים אינם עומדים, חזינן דבעל תשובה עדיף טפי מצדיק גמור, א"כ הואי טעות בשבח יוחסין, כך הקשה האמרי אמת מגור, וכן בשו"ת גנוי יוסף סימן נ' ס"ק ב'.

איכא כמה תרוצים:

א. לא קפדה האשה רק על מעלת יוחסין אשר מתכבדים בגללם בעיני בני אדם, ויראה האשה שיתגאה עליו על ידי זה, משא"כ מעלות בעל תשובה הוא רק בשמים ממעל אבל לא לגבי בני אדם שהרי אדרבה נצרכה אזהרה שלא יאמר לבעלי תשובה זכור מעשיך הראשונים, כך תירץ בשו"ת גנוי יוסף סימן נ' ס"ק ב'.

ב. אם הוא בעל תשובה ממש אחרי היותו רשע גמור, הרי מטבע הבעל תשובה להיות חטאו נגדו תמיד דואג ונאנח ומתבייש על חטאיו שעבר ואין מדרכו להתגאות על זה, רק אדרבה להיות נכנע ושפל ברך, הילכך לא שייך בזה סברת מסנאה דרבה מכרעי לא בעינא, כך תירץ האמרי אמת מגור, וכן בשו"ת גנוי יוסף סימן נ' ס"ק ב'.

ג. ע"פ מה שכתב החיד"א בספרו פני דוד פרשת שמיני אות ו', עיין בספר מאור ישראל האריך באריכות נפלאה בשם הרבה ספרים שכתבו להוכיח כן להסביר הטעם שבעלי תשובה יותר מצדיקים משום דמייירי בתשובה מאהבה שעבירות נהפכות לזכויות, דאי בתשובה מיראה מייירי, מה סברא היא זאת, לחשבם יותר מצדיקים גמורים, לפני הנ"ל אתי שפיר דהא דחיישינן שמא הרהור תשובה בלבו א"כ יש לומר דילמא עשה תשובה מיראה דאז צדיקים יכולים לעמוד, א"כ לא היא שבח יוחסין לכך מקודשת מספק, כך תירץ בשו"ת גנוי יוסף סימן נ' ס"ק ב'.

תגובות אפשר לשלוח

למחבר הרב אשר אנשיל שוורץ שליט"א

לפקס המערכת: 057-7961607 או למייל: levib@017.net.il

לביירוים בכל ענייני המערכת, בטל: 057-3166560

גליון זה נודב ע"י ידידנו
הרבני החסיד הרב **משה דוד גוטמן שליט"א** ירושלים
ובנו הגאון רבי **שלמה עבי גוטמן שליט"א** ירושלים
ובנו הרב **ישראל נח גוטמן שליט"א** ירושלים
לרגל שמחת בית עדיקים שמחת נשואי בנו של
ב"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
הבה"ח החתן מורנו
הרב **מאיר משולם הלברשטאם שליט"א**
עב"ג בת הגאון רבי **יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א**
רב דקהל ראשית חכמה מונטריאל

גליון זה נודב ע"י ידידנו
הרבני הנגיד הנכבד הרב **משה רייך שליט"א** ירושלים
לרגל שמחת בית עדיקים שמחת נשואי בנו של
ב"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
הבה"ח החתן מורנו
הרב **מאיר משולם הלברשטאם שליט"א**
עב"ג בת הגאון רבי **יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א**
רב דקהל ראשית חכמה מונטריאל

גליון זה נודב ע"י ידידנו הנדיב הנכבד
הרה"ג **מורדכי הלל זלמן ראטה שליט"א** לונדון
לרגל שמחת בית עדיקים שמחת נשואי בנו של
ב"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
הבה"ח החתן מורנו
הרב **מאיר משולם הלברשטאם שליט"א**
עב"ג בת הגאון
רבי **יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א**
רב דקהל ראשית חכמה מונטריאל

גליון זה נודב ע"י ידידנו הרבני הנגיד הנכבד
הרב **יחיאל מיכל רוזנברג שליט"א**
מונטריאל
לרגל שמחת בית עדיקים שמחת נשואי בנו של
ב"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
הבה"ח החתן מורנו
הרב **מאיר משולם הלברשטאם שליט"א**
עב"ג בת הגאון רבי **יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א**
רב דקהל ראשית חכמה מונטריאל

גליון זה נודב ע"י ידידנו
הרבני הנגיד הרב **מנחם מנדל רייכמן שליט"א**
בארא פארק
לרגל שמחת בית עדיקים שמחת נשואי בנו של
ב"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
הבה"ח החתן מורנו
הרב **מאיר משולם הלברשטאם שליט"א**
עב"ג בת הגאון רבי **יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א**
רב דקהל ראשית חכמה מונטריאל

גליון זה נודב ע"י ידידנו
הרבני הנגיד הרב **יחזקאל ליפשיץ שליט"א**
בארא פארק
לרגל שמחת בית עדיקים שמחת נשואי בנו של
ב"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
הבה"ח החתן מורנו
הרב **מאיר משולם הלברשטאם שליט"א**
עב"ג בת הגאון רבי **יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א**
רב דקהל ראשית חכמה מונטריאל

גליון זה נודב ע"י ידידנו הנדיב הנכבד
הרב **יעקב נוינעווייג שליט"א** מונסי
לרגל שמחת בית עדיקים שמחת נשואי בנו של
ב"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
הבה"ח החתן מורנו
הרב **מאיר משולם הלברשטאם שליט"א**
עב"ג בת הגאון
רבי **יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א**
רב דקהל ראשית חכמה מונטריאל

גליון זה נודב ע"י ידידנו הנדיב הנכבד
הרב **בצלאל רוט שליט"א** מונסי
לרגל שמחת בית עדיקים שמחת נשואי בנו של
ב"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
הבה"ח החתן מורנו
הרב **מאיר משולם הלברשטאם שליט"א**
עב"ג בת הגאון רבי **יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א**
רב דקהל ראשית חכמה מונטריאל

גליון זה נודב ע"י ידידנו הנדיב הנכבד
הרב **שלמה דוד דייטש שליט"א**
מנכ"ל מלון "גלי צאנז" נתניה
לרגל שמחת בית עדיקים שמחת נשואי בנו של
ב"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
הבה"ח החתן מורנו
הרב **מאיר משולם הלברשטאם שליט"א**
עב"ג בת הגאון רבי **יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א**
רב דקהל ראשית חכמה מונטריאל

גליון זה נודב ע"י ידידנו הנדיב הנכבד
הרה"ג רבי **מנחם מנדל רייך שליט"א**
פתח תקוה
לרגל שמחת בית עדיקים שמחת נשואי בנו של
ב"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
הבה"ח החתן מורנו
הרב **מאיר משולם הלברשטאם שליט"א**
עב"ג בת הגאון רבי **יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א**
רב דקהל ראשית חכמה מונטריאל